

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/10/2016
Identifikačné číslo spisu:	2014200589
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200589.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu C. E. H., nar. XY, bytom W., štátneho občana J., právne zastúpeného: V4 Legal, s.r.o., so sídlom Tvrdého 4, Žilina, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 7803-3/2013-BA zo dňa 02. augusta 2013, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/139/2014-104 zo dňa 05. novembra 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/139/2014-104 zo dňa 05. novembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 14S/139/2014-104 z 05. novembra 2015 zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej č. 7803-3/2013-BA zo dňa 02. augusta 2013 podľa § 250j ods. 2 písm. a), písm. c), písm. d) O.s.p. a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Zároveň uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 331,12 eur. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 7803-3/2013-BA zo dňa 02. augusta 2013, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Senica č. 23303-1/2011-SE zo dňa 22. augusta 2011, ktorým prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že žalobcovi ako zamestnancovi nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 01. augusta 2010. Žalobca namietal, že žalovaná rozhodla v rozpore s požiadavkou na aplikáciu čl. 16 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, v zmysle ktorého sa na žalobcu vzťahujú uplatniteľné predpisy Slovenskej republiky s poukazom na čl. 13 ods. 3 Nariadenia, nakoľko žalobca vykonával činnosť zamestnanca na území Slovenskej republiky. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v napadnutom rozhodnutí odporkyne ako odvolacieho orgánu absentujú podstatné náležitosti vyžadované ustanovením § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. Ako dôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu, že došlo k pochybeniu v tom, že pri posudzovaní výkonu činnosti občanov Poľskej republiky u zamestnancov na území Slovenskej republiky nebola posudzovaná každá dotknutá osoba individuálne.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním, v ktorom uviedla, že na základe

kontroly sa nepodarilo preukázať, že zamestnávateľ Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS prideloval zamestnancom počas trvania pracovnoprávneho vzťahu prácu, a že zamestnanci na území Slovenskej republiky prácu skutočne vykonávali. Na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje len formálnym spôsobom deklarovať podnikanie napr. pracovnými alebo obchodnými zmluvami. Žalovaná pri posudzovaní reálneho výkonu činnosti vychádza napr. aj z dohodnutých mzdových podmienok a z počtu hodín, ktoré majú zamestnanci odpracovať. Dôkazné bremeno leží nielen na Sociálnej poisťovni, ale aj na žalobcovi a túto povinnosť, ktorá mu vyplýva z vykonávacieho nariadenia, si podľa žalovanej, žalobca riadne nesplnil. Poukázala tiež na oznámenie zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS, z ktorého vyplýva, že na žalobcu sa od 01. augusta 2010 do 30. júna 2011 vzťahujú právne predpisy Poľskej republiky. Žiadala preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Dôvodom zrušenia rozhodnutia je procesný nedostatok, keď krajský súd nepribal do konania ako účastníka konania bývalého zamestnávateľa žalobcu.

Zamestnávateľom žalobcu bol podľa pracovnej zmluvy Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, IČO: 45 681 848, Sobotište 17, Senica. Zamestnávateľom bola teda fyzická osoba Adam Bocheňski, rod. č. XY, B. Ako vyplýva z obsahu spisu, zamestnávateľ ukončil svoju podnikateľskú činnosť dňa 21. septembra 2011.

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia však nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy. Nedochádza preto ani k zániku zodpovedností, ktoré takej fyzickej osobe ako zamestnávateľovi vznikli podľa predpisov sociálneho poistenia. Ustanovenie § 7 zákona č. 461/2003 Z.z. neupravuje otázku zániku zodpovednosti v oblasti sociálneho poistenia.

Adam Bocheňski bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať, alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona.

Podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení zamestnávateľ je povinný plniť si povinnosti, uvedené v § 231 ods. 1 tohto zákona, napríklad prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti pred vznikom týchto poistení najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca a odhlásiť zamestnanca podľa § 4 ods. 1 najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol.

Vylúčenie žalobcu z účasti na sociálnom poistení podľa slovenskej legislatívy, a teda posúdenie otázky, či žalobca ako zamestnanec bol alebo nebol z titulu pracovnej činnosti u zamestnávateľa zúčastnený na poistení podľa zákona č. 461/2003 Z.z. sa priamo dotýka povinnosti zamestnávateľa prihlásiť do poistenia, resp. odhlásiť (zrušiť prihlásenie) zamestnanca u nositeľa sociálneho poistenia v príslušnom členskom štáte Európskej únie.

Vzhľadom na uvedené dôvody krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral Adama Bocheňského podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd dospel k záveru, že prípadným zrušením rozhodnutia žalovanej by mohli byť dotknuté práva a povinnosti zamestnávateľa žalobcu ako účastníka správneho konania, a preto je potrebné ho aj bez návrhu pribrať do konania. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil, a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania Adama Bocheňského, vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.